

สถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข

The Captain KM:

คู่มือการบินสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

สรุปบทเรียนและกลยุทธ์ขับเคลื่อนการจัดการ
ความรู้ในทีม หน่วยงาน และองค์กร

สรุปข้อมูล หลักสูตร The Captain KM วันที่ 13 -14 สิงหาคม 2569

ณ. โรงแรมมารีดอนเมือง

ภาพบรรยากาศ
กิจกรรมกลุ่ม

The Captain KM: จับเคลื่อนองค์กรสู่การเรียนรู้อย่างยั่งยืน

4 ขั้นตอนหลักของกัปตัน KM

Do > Capture > Share > Learn

เริ่มจากลงมือทำ
เก็บเกี่ยวความรู้

บันทึกประสบการณ์
และนวัตกรรม

แบ่งปันกันในทีม
ส่งต่อความรู้

เรียนรู้เพื่อ
สร้างคุณค่าใหม่

จากประสบการณ์ส่วนบุคคล
สู่ฐานข้อมูลสากล
มุ่งเน้นการบันทึกเพื่อไม่ให้ความรู้
สูญหาย

พลังแห่งการ 'Share'
ใน 3 นาที
เน้นการสรุปประเด็นสำคัญ
ที่กระชับและตรงไปตรงมา

ปัจจัยสู่ความสำเร็จและอุปสรรคที่ต้องระวัง

คน คืออุปสรรคและกุญแจที่สำคัญที่สุด

ทัศนคติ, ความเชื่อส่วนบุคคล,
และข้อจำกัดด้านเวลา

ผลกระทบหากละเลยการทำ KM

องค์กรเสี่ยงไม่ผ่านการประเมิน (หมวด 4)
ความรู้จะจัดกระจายไม่ต่อเนื่อง

Team Culture

วัฒนธรรมแบบ 'พี่น้อง' และ 'Open Mind'

'Open Mind'
สร้างบรรยากาศ
ที่เปิดกว้าง
มีจิตอาสา

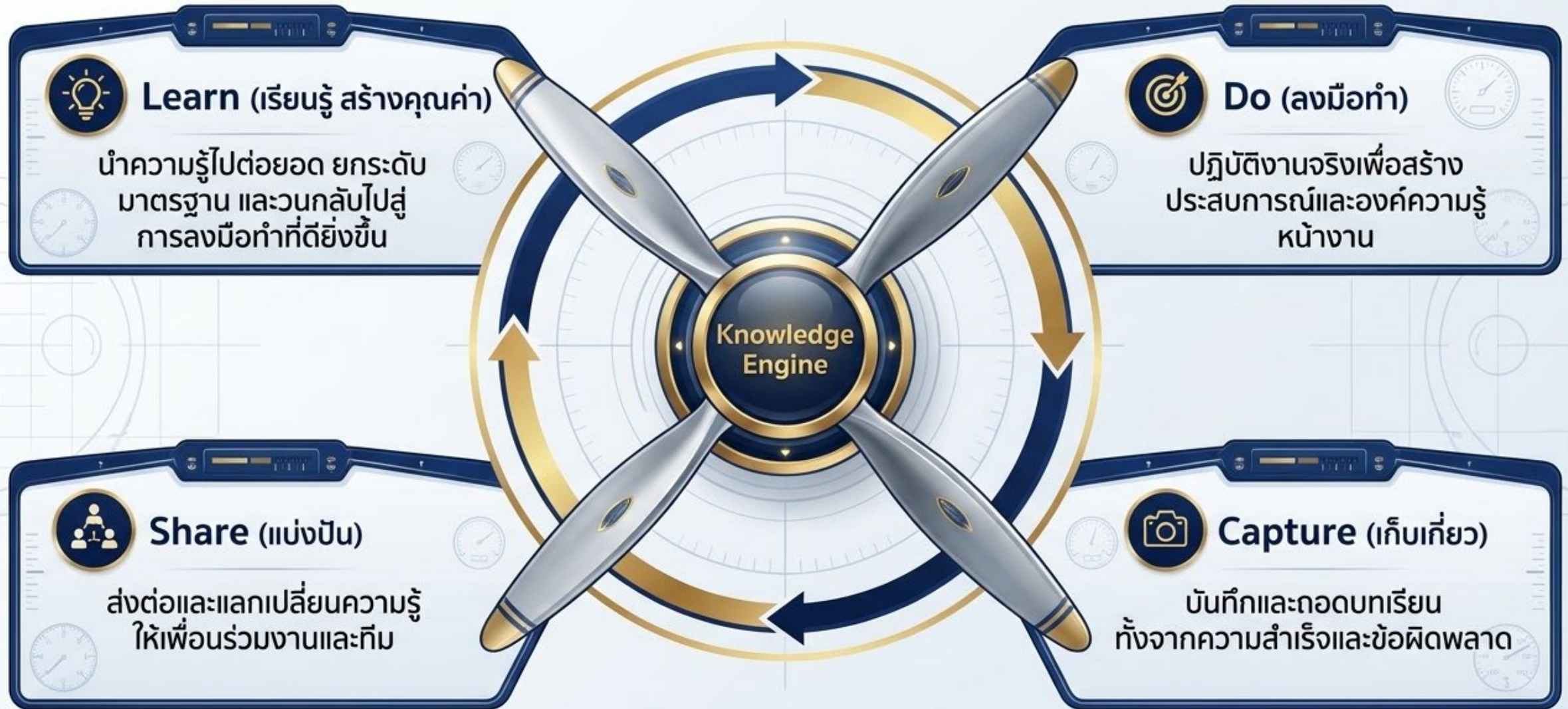
'พี่น้อง'
(Siblings)

เอื้อต่อการแบ่งปัน
คือหัวใจของ
Team Culture

วิเคราะห์ 4 เสาหลักในการเริ่มต้นทำ KM

Goal (เป้าหมาย)	Passion (แรงขับเคลื่อน)	Risks (ความเสี่ยง)	Obstacles (อุปสรรค)
สร้างองค์การแห่งการเรียนรู้และยกระดับ มาตรฐานงาน	ความเชื่อว่าการแบ่งปัน จะสร้างประโยชน์ให้ ทั้งตนเองและผู้อื่น	หากไม่ทำ ความรู้จะ สูญหายและขาดความ ต่อเนื่องในตัวบุคคล	กฎระเบียบที่เคร่งครัด งบประมาณ และการ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง

เครื่องยนต์ 4 จังหวะ ขับเคลื่อนการจัดการความรู้

ระบบนิเวศของการจัดการความรู้

นวัตกรรมและคลังความรู้

ผลลัพธ์ที่จับต้องได้และเข้าถึงได้จากทุกที่

กระบวนการ KM

Do, Capture, Share, Learn

วัฒนธรรมองค์กร

รากฐานที่ลึกซึ้งของการแบ่งปันและความเชื่อใจ

นิยามของการจัดการความรู้ (What is KM?)

เครื่องมือเอาตัวรอด (The Survival Tool)

การนำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้
เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อการ
อยู่รอดและรับมือกับสถานการณ์จริง

ฐานข้อมูลอัจฉริยะ (The Data Universe)

เปรียบเสมือน AI หรือฐานข้อมูล
กลางที่รวบรวมประสบการณ์
เพื่อสร้างนวัตกรรมที่ทุกคนเข้าถึงได้

วิถีแห่งการแบ่งปัน (The Mindset)

การเรียนรู้ร่วมกัน เปิดใจรับรู้
สนใจทำ และถ่ายทอดสิ่งที่มี
ประโยชน์ด้วยจิตเมตตาต่อผู้อื่น

พิกัดเป้าหมาย และ หลุมพรางทางหลวง

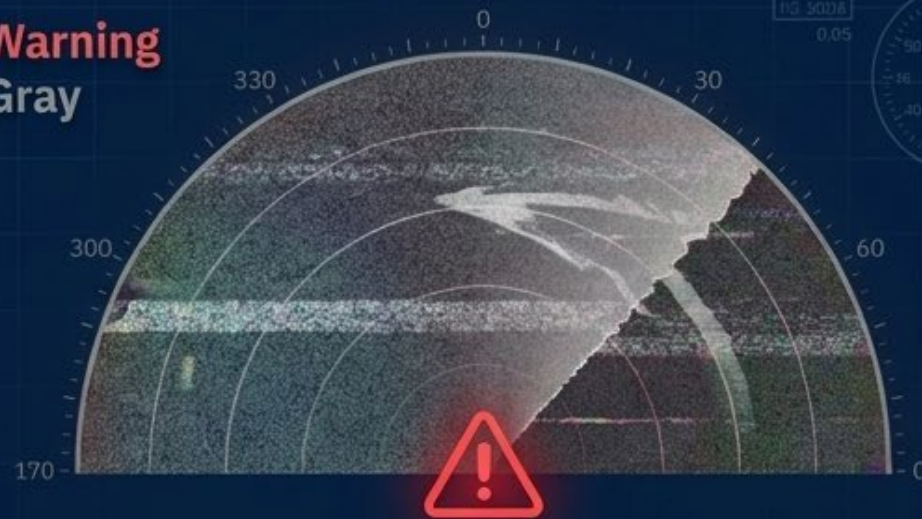
Navigation
Radar

เป้าหมายการทำ KM

- พัฒนาคณะและพัฒนากองคกร
- ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงาน
- นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและผ่านการประเมิน

Warning
Gray

หากไม่ทำ KM ในตอนนี้

- ความรู้จะกระจัดกระจายและตายไปกับตัวบุคคล (ไม่เกิดการสืบทอด)
- ขาดนวัตกรรมหรือนวัตกรรมใหม่เกิดช้า
- ขาดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
- เสี่ยงไม่ผ่านการประเมิน (หมวด 4)

พลังงานขับเคลื่อน และ สภาพอากาศแปรปรวน

The Fuel - Passion แรงผลักดันที่ส่งเสริมงาน KM

Fuel Gauge

- ความเชื่อในศักยภาพของทุกคน
- พลังของการทำงานเป็นทีม
- ความปรารถนาที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

The Turbulence - Obstacles ปัญหาและอุปสรรคสำคัญ

Altitude Warning /
Turbulence Indicator

ทัศนคติและ 'คน'

- ความเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่สอดคล้องกัน
- กฎระเบียบที่ซับซ้อน (Red Tape)
- ขาดนโยบายที่ชัดเจน
- ข้อจำกัดด้านเวลา
- งบประมาณ

ถอดรหัส DNA ลูกเรือคุณภาพ (The Ideal Crew Profile)

Open Mind (ใจเปิดกว้าง)

รับฟังอย่างลึกซึ้ง,
ยอมรับความแตกต่าง,
ไม่ทำตัวเป็นน้ำเต็มแก้ว

Sharer (ผู้แบ่งปัน)

มีจิตอาสา (Volunteer Spirit),
อารมณ์ดี, ยินดีถ่ายทอด
และแบ่งปันไอที/ความรู้

Life-Long Learner (ไม่เรียนรู้)

ชอบสังเกต, มีความรู้รอบตัว,
สามารถประยุกต์และแก้ปัญหา
เฉพาะหน้าได้รวดเร็ว

Positive Thinker (คิดบวก)

จัดการความเครียดได้ดี,
เป็นนักจัดการ (Organizer),
สร้างบรรยากาศที่ดีในทีม

กฎการบินเพื่อสร้างวัฒนธรรมทีม (Cockpit Culture)

สิ่งที่ควรทำ - ปุ๋ยของทีม

- ↑ มีเป้าหมายร่วมกัน (Shared Vision)
- ↑ รับฟังความคิดเห็นและยอมรับความแตกต่าง
- ↑ ให้เกียรติและมีความรับผิดชอบ
- ↑ รู้จักแบ่งปัน ให้อภัย และคิดบวก (Positive Thinking)

สิ่งที่ต้องสกัดกั้น - สารพิษของทีม

- ✗ EGO (อัตตา) และการยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง
- ✗ การโทษกันเมื่อเกิดความผิดพลาด (Blame Culture)
- ✗ การบูลลี่ (Bully) และขี้นินทา
- ✗ การหวงวิชา เก็บความรู้ไว้คนเดียว
- ✗ การแบ่งพรรคแบ่งพวก

เตรียมพร้อมออกเดินทาง (Ready for Takeoff)

The Success Equation

Call to Action

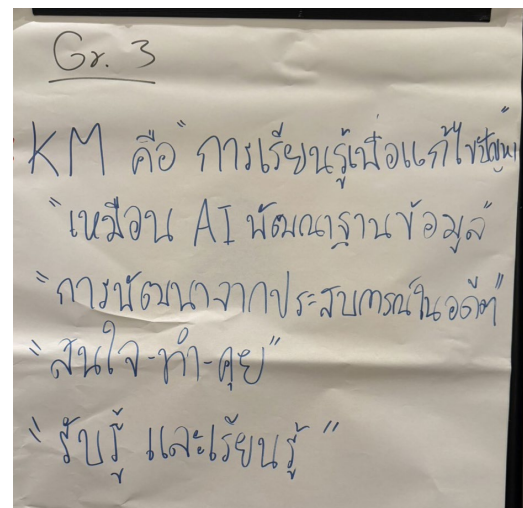
ทุกคนคือ 'กัปตัน' ที่จะขับเคลื่อนความรู้ในทีมของตนเอง
มาร่วมสร้างนวัตกรรมและส่งต่อภูมิปัญญาองค์กรไปด้วยกัน

Appendix

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เข้าอบรม The Captain KM

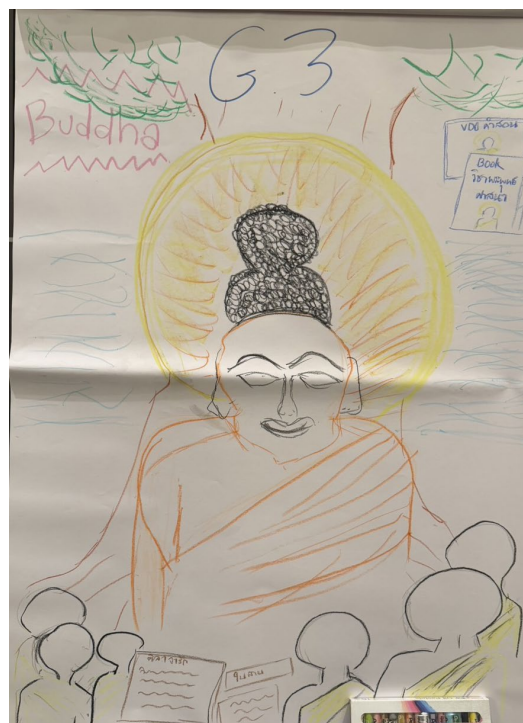
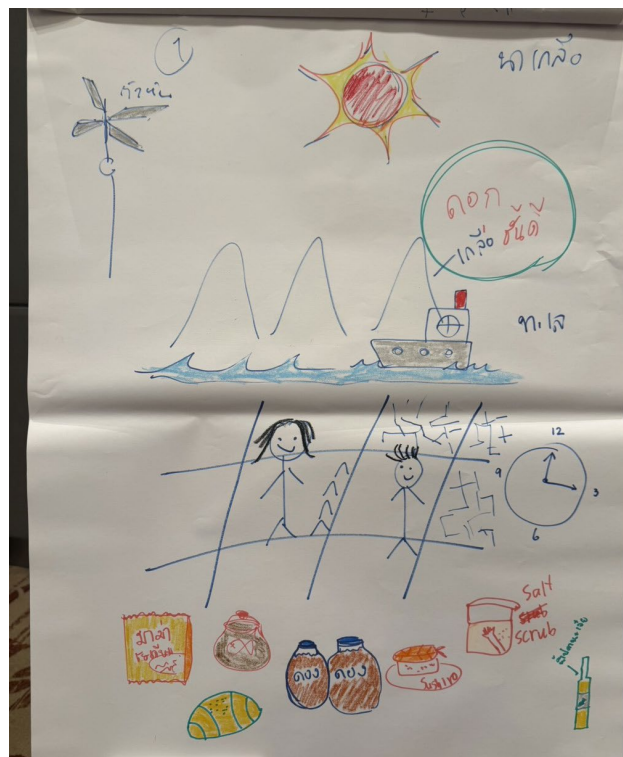
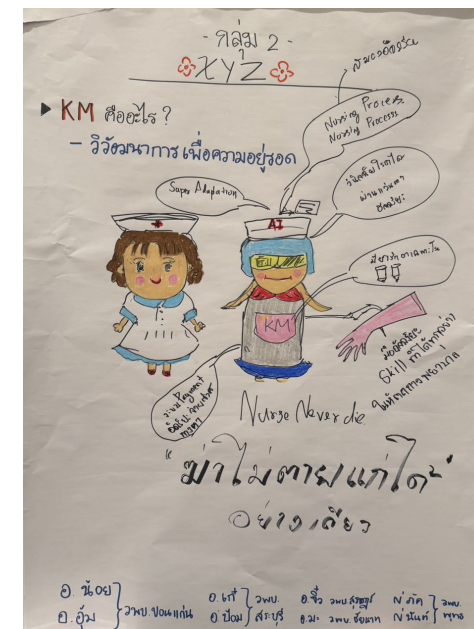
ภาควิชาวิศวกรรม BP PBRI

- All About Everything
- เส้นทางบวร(ธรรม) เข้าหลาย
- จัปปีโล้กระด้าง

① km 6 Power

๓- การนำเอาความรู้ภายในสู่ภายนอก
 ๔- การรวบรวมความรู้จากผู้อื่นมาปรับใช้
 ๕- การนำเอาความรู้จากผู้อื่นมาปรับใช้
 ๖- การนำเอาความรู้จากผู้อื่นมาปรับใช้
 ๗- การนำเอาความรู้จากผู้อื่นมาปรับใช้
 ๘- การนำเอาความรู้จากผู้อื่นมาปรับใช้
 ๙- การนำเอาความรู้จากผู้อื่นมาปรับใช้
 ๑๐- การนำเอาความรู้จากผู้อื่นมาปรับใช้

km 6 Power

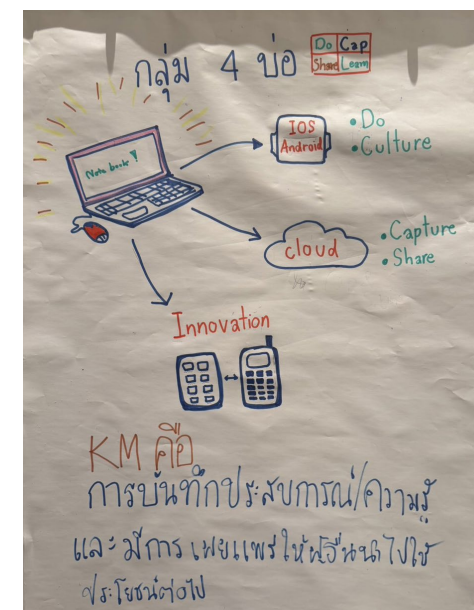

Primary to

Universal

* * * * *
* * * * *

ကျောင်းမှ အသိပညာ

กิจกรรม KM ในความหมายของเรา

กิจกรรม Team Driving Objective

เป้าหมาย km	การสังเกตและบันทึก km ความเชื่อ
* สังเกตความรู้ - ลดข้อผิดพลาดในทางเดิน - ลดระยะเวลาในการทำงาน - เปลี่ยนเวลาในการทำงาน - ทักษะการสื่อสารกับทีม เพื่อนำในทิศทางเดียว ระดับเดียวกัน	* เชื่อมโยงในทีมงาน - การแข่งขัน จะทำให้เกิดการพัฒนา - เปลี่ยนจากข้อผิดพลาด แต่ไม่ลดข้อ
ผลลัพธ์	ปัญหา + อุปสรรค ในการทำ KM
* ฝึกการสังเกต (การสังเกตข้อผิดพลาด) - เกิดความผิดพลาดซ้ำๆ - ใช้ระยะเวลาในการแก้ไข	* การสื่อสารในทีม - ความไม่เข้าใจในงาน/ประเภท - ข้อมูลไม่ครบถ้วน เพราะกลัวว่าไม่แท้ ข้อสรุปไม่ถูกต้อง แล้วค้น

กลุ่ม 4 ข้อ
- เป้าหมายการทำ KM ของทีม - ยกระดับระบบงานและมาตรฐาน : นำข้อมูลจากประสบการณ์การปฏิบัติงานจริง ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มาใช้พัฒนาระบบและมาตรฐานการทำงาน - ความเชื่อที่ส่งเสริมงาน KM - การทำ KM เป็นการสะสม ส่วนต่อ และประยุกต์ใช้ในงาน เพื่อพัฒนาและยกระดับการทำงาน - ถ้าไม่ทำ KM ตอนนี้ จะเกิดผลเสียอย่างไร - เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ระหว่างกอง - เกิดความผิดพลาด - ขาดความต่อเนื่อง - เสียเวลาและงบประมาณ - ปัญหาและอุปสรรคของการทำ KM - ไม่มีเวลา - ขาดการส่งเสริมในการทำ KM * ทำแล้วไม่เกิดประโยชน์หรือแรงจูงใจในการทำ KM *

1) เป้าหมายการทำ KM ของทีมคือ?
- ส่งต่อการเรียนรู้ที่ค้นพบ - เพื่อให้คน เร็วขึ้น จบ สิ่งงาน 60% - ได้แนวทางปฏิบัติที่ดีขึ้น จากการทำงานจริง - เพื่อทราบประเมิน - หาเพื่อนคุย/งานทั่ว
" ดีใจมากครับ "

3) ถ้าไม่ทำ KM ในตอนนี้ จะส่งผลอย่างไร
- ไม่ผ่านการประเมิน หมวด 4 - องค์ความรู้จะจัดการง่าย - ไม่เกิดความรู้/นวัตกรรมใหม่ - ทดถามเป็นหน้าที่ของตัวเองกัน ในหน่วยงาน

2) ความเชื่อที่ส่งเสริมการทำ KM สำคัญ
- ขาดความเข้าใจ - ความสัมพันธ์ของคนในทีม - เชื่อว่าสามารถพัฒนา คน ได้ - เชื่อว่าถ้าไม่ทำ KM จะเสียประโยชน์ต่อตนเอง/ผู้อื่น - เชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพ
" ยึดใจตัวเองไว้ เชื่อมั่นในตัวเอง "

4) ปัญหา & อุปสรรค ของการทำ KM
- "คน" * * * * * - ความเชื่อส่วนบุคคล - ระเบียบ/กฎเกณฑ์ - หนี้เสีย - เวลา - เงิน

